

Sygn. akt III CSK 112/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa A.J.
przeciwko X.J.
o ustanowienie rozdzielności majątkowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 września 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Okręgowego w T.
z dnia 15 grudnia 2016 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub

4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Pozwany złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 15 grudnia 2016 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 1 marca 2016 r., którym Sąd Rejonowy ustanowił z dniem 4 września 2013 r. rozdzielność majątkową między stronami. Powołując się na podstawę określoną w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Rejonowego z dnia 1 marca 2016 r. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do rozstrzygnięcia kwestii:

- „...czy w przypadku skutecznego doręczenia pełnomocnikom stron wyroku z uzasadnieniem i przedstawienia akt sądowi odwoławczemu w związku ze skutecznie wniesionym środkiem odwoławczym, sąd odwoławczy może odwołać rozprawę apelacyjną i zwrócić akta sprawy sądowi I instancji w przypadku dostrzeżenia rozbieżności pomiędzy treścią uzasadnienia wyroku doręzonego pełnomocnikowi strony, a treścią wyroku zalegającego w aktach sprawy bądź w wersji elektronicznej i doręczyć pełnomocnikom stron ponownie uzasadnienie z informacją o terminie do wniesienia apelacji (...)”.

Poza tym, jego zdaniem, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a jej oczywistość „...polega na sprzeczności zaskarżonego orzeczenia z powszechnie akceptowaną, utrwaloną i niebudzącą wątpliwości wykładnią prawa, ze względu na uchybienie Sądu Okręgowego w T. polegające na zwróceniu przez Sąd Odwoławczy Sądowi I instancji akt sprawy celem „*doręczenia pełnomocnikowi*

Pozwanego prawidłowego uzasadnienia wraz z informacją o otwartym terminie do wniesienia apelacji”, które to działanie Sądu nie miało podstawy prawnej w obowiązującym kodeksie postępowania cywilnego, w sytuacji w której Sąd Odwoławczy powinien rozpoznać niezwłocznie sprawę w granicach apelacji oraz uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji (...).”

Analiza wywodów zawartych w skardze kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczył argumentów świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie wskazanych przez niego przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., trzeba przypomnieć, że w przepisie tym chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Trzeba zauważyć, że sformułowane przez niego pytanie zawiera błędne założenie o rozbieżności zachodzącej między treścią doręzonego pełnomocnikowi uzasadnienia wyroku a treścią wyroku znajdującego się w aktach sprawy. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku oraz z dokumentów znajdujących się w aktach wynika, że w dniu 2 czerwca 2016 r. akta sprawy zostały przedstawione Sądowi Okręgowemu w T. z apelacją pozwanego od wyroku z dnia 1 marca 2016 r. (k. 309, k. 322 i k. 345). Po wyznaczeniu terminu rozprawy apelacyjnej stwierdzono rozbieżność między treścią podpisanego przez przewodniczącego składu orzekającego uzasadnienia

wyroku z dnia 1 marca 2016 r., znajdującego się w aktach sprawy na kartach 312 – 319 a treścią uzasadnienia tego wyroku zamieszczoną w systemie Currenda, którego wydruk doręczono pełnomocnikowi pozwanego. Ze względu na ujawnienie tej rozbieżności przewodniczący wydziału zarządził odwołanie wyznaczonego terminu rozprawy apelacyjnej i zwrot akt do Sądu Rejonowego w T. w celu doręczenia pełnomocnikowi pozwanego uzasadnienia wyroku zgodnego z uzasadnieniem znajdującym się w aktach sprawy. W dniu 3 października 2016 r. Sąd Rejonowy doręczył pełnomocnikowi pozwanego prawidłowy odpis uzasadnienia wyroku (k. 351), a dniu 17 października 2016 r. wpłynęło do Sądu pismo tegoż pełnomocnika stanowiące uzupełnienie apelacji. Nie znajduje więc żadnego potwierdzenia poczynione przez skarżącego założenie o rozbieżności zachodzącej między treścią doręzonego jego pełnomocnikowi uzasadnienia wyroku a treścią wyroku zalegającego w aktach sprawy. Sprzeczność dotyczyła bowiem wyłącznie treści uzasadnienia wyroku i zachodziła między oryginałem uzasadnienia znajdującym się w aktach a egzemplarzem uzasadnienia doręczonym pełnomocnikowi skarżącego w dniu 13 kwietnia 2016 r. (k. 321). Przyczyną tej sprzeczności było – jak stwierdził Sąd Okręgowy – wprowadzenie w Sądzie Rejonowym do systemu Currenda roboczej wersji uzasadnienia, którego wydruk doręczono pełnomocnikowi skarżącego.

Poza tym sformułowane przez skarżącego pytanie nie może być w ogóle uznane za zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości. Nie ulega wątpliwości, że w Sądzie pierwszej instancji wprowadzono do systemu Currenda nieprawidłową wersję uzasadnienia wyroku z dnia 1 marca 2016 r., sprzeczną z oryginałem uzasadnienia znajdującym się w aktach sprawy oraz że zarządzenie o odwołaniu wyznaczonego terminu rozprawy i zwrocie akt w celu doręczenia pełnomocnikowi prawidłowego uzasadnienia wyroku zmierzało do naprawienia popełnionego błędu. Wątpliwości skarżącego co do dopuszczalności wydania takiego zarządzenia są niezrozumiałe, natomiast podnoszona przez skarżącego kwestia informacji o ponownym otwarciu terminu do złożenia apelacji pozostaje bez znaczenia, ponieważ apelacja od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 1 marca 2016 r. została już wniesiona, a skarżący może zarówno zmienić zarzuty podniesione w apelacji, jak i sformułować nowe pod warunkiem, że mieszczą się w granicach

zaskarżenia apelacyjnego (zob. np. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7 - 8, poz. 124 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CKN 812/98, OSNC 2000, nr 10, poz. 193).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe.

Skarżący nie przytoczył argumentów świadczących o tak rozumianej oczywistości, uszło bowiem jego uwagi, że powołując się na podstawę określoną w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. powinien m.in. wykazać, że zarzucane naruszenie przepisów postępowania mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Uwzględnienie skargi kasacyjnej opartej na podstawie przewidzianej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga natomiast, aby skarżący wykazał, iż następstwa stwierdzonych wadliwości postępowania były tego rodzaju lub skali, że kształtowały lub współkształtowały treść kwestionowanego orzeczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 1996 r., III CKN 14/96, OSP 1997, nr 3, poz. 65, z dnia 20 grudnia 1996 r., III CKN 21/96, OSNC 1997, nr 4, poz. 45, z dnia 18 lutego 2015 r., I CSK 64/14, nie publ. i z dnia 28 października 2015 r., II CSK 787/14, nie publ. oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 1997 r., II CKN 21/96, OSNC 1997, nr 5, poz. 61, z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96, OSNC 1997, nr 6 - 7, poz. 82 i z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 13/97, OSNC 1997, nr 8, poz. 114). Skarżący nie wykazał, by czynności podjęte w celu usunięcia oczywistego błędu Sądu pierwszej instancji, polegające na

doręczeniu prawidłowej wersji uzasadnienia wyroku, podjęte *notebene* w jego interesie, mogły mieć wpływ na wynik sprawy.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z § 4 ust. 1 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

aj